

Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelik

Yürürlük:19.01.2005 tarih, 25705 sayılı Resmi Gazete
Değişiklik:09.04.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete
Değişiklik:03.06.2012 tarih,29312 sayılı Resmi Gazete
Değişiklik:29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazete

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, borsalarda mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, faaliyette bulunan ve yeni kurulan borsaları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 36 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun : 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,
Bakanlık : (03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
Birlik : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
Borsa : Ticaret borsasını,
Meclis : Borsa meclisini,
Yönetim Kurulu : Borsa yönetim kurulunu,
Rehber : Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Rehberini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi ve Esasları

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi

Madde 5- Borsalarda, borsa kotasyonuna dâhil maddelere ait meslekler, Birlik tarafından yayımlanan Rehberine uygun olarak gruplandırılır.

Birlik, Rehberde yer alan mesleklerin gerektiğinde değiştirilmesine, çıkarılmasına veya borsa kotasyonuna dâhil madde nevinde meydana gelen değişimler sonucunda teşkiline lüzum görülen yeni mesleklerin Rehberine eklenmesine yetkilidir.

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete'de yayım. Yön. ile ek.) Rehberin yürürlükten kaldırılarak, yeni Rehber yayımlanması halinde Birlik, yapacağı saha çalışmasıyla üyelerin faaliyet kodları ve meslek grupları ile borsaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde yeniden tespit eder ve uygulanmak üzere borsalara bildirir. Borsalar bu değişikliği bir ay içinde yerine getirir.

Mesleklerin Gruplandırılması Esasları

Madde 6- Bir meslek grubu kurulabilmesi için, kurulması düşünülen meslek grubu üye sayısının;

- 500 ve daha az üyesi olan borsalarda en az 25,
- 501- 5000 üyesi olan borsalarda en az 30,
- 5001 ve daha fazla üyesi olan borsalarda en az 60

olması şarttır.

Ancak, meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayıları, yönetim kurulunun teklifi üzerine meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğu kararı ve Birliğin onayı ile iki katına kadar artırılabilir.

Bu maddede yer alan meslek grubu üye sayısının hesabında, Kanunun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz. Bu üyelerden, daha sonra Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenler kayıtlı buldukları meslek gruplarına ve seçmen listelerine dâhil edilir.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Rehberin dayandığı esaslar uyarınca benzer meslekler birleştirilmek suretiyle meslek grubu oluşturulabilir. Ancak, aynı meslekle iştigal eden üyeler farklı meslek gruplarına dâhil edilemez.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Borsaya dâhil birden fazla madde üzerine alım satım yapan üyelerin esas iştigal konusunun tespitine ilişkin kriterler Birlik tarafından belirlenir.

(Son fıkra, 29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile yürürlükten kaldırılmıştır)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyette Bulunan ve Yeni Kurulan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Faaliyette Bulunan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 7- Faaliyette bulunan borsaların meslek grupları, borsa kotasyonuna dâhil madde nevinde meydana gelen değişimler veya grup üyelerinin sayısındaki azalmalar ya da artmaların gerekli kılması üzerine Rehberine uygun olarak birleştirilebilir, ayrılabilir veya yeni meslek grupları kurulabilir.

Meslek gruplarının birleştirilebilmesi, ayrılabilmesi veya yeni meslek gruplarının kurulabilmesi, yönetim kurulunun veya bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen ve grup kurulabilmesi için gerekli olan asgari üye sayısının teklifi üzerine meclisin üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayına bağlıdır. Birlikçe onaylanan meslek grupları izleyen ilk genel seçimlerde uygulanır. Ancak, seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Birliğin onayına sunulan meclis kararının, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçim tarihinden en az altı ay önce ve gerekçeli olarak alınması zorunludur. Altı aylık sürenin hesaplanmasında, meclisin ilk karar tarihi dikkate alınır.

Birlik tarafından onaylanmayan kararlar, müracaat tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde gerekçeli olarak ilgili borsaya bildirilir. Birliğin bu konudaki kararı kesindir.

Yeni Kurulan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 8- Yeni kurulan borsalarda meslek grupları, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca on beş (15) gün içinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanır ve gerekçeli olarak Birliğin onayına sunulur. Birlik, onayına sunulan meslek gruplarını müracaat tarihinden itibaren on beş (15) gün içinde aynen veya değiştirerek onaylar.

Gruplandırma kurulu, yeni kurulan borsanın çalışma alanı içinde bulunan ticaret siciline veya esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı tacir ve esnafları esas iştigal konularına göre Birlikçe onaylanan meslek gruplarına dâhil ederek uygun vasıtalarla mahallinde ilan eder.

Meslek mensupları, ilan tarihinden itibaren on (10) gün içinde dâhil edildikleri meslek gruplarına ilişkin olarak gruplandırma kuruluna itiraz edebilir. İtirazlar, gruplandırma kurulunca üç (3) gün içinde incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Sonucu ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

Borsa kurulmasına ilişkin Bakanlık tarafından ön izin verilmesinden itibaren üç (3) gün içinde müteşebbis kurulca ilçe seçim kurulu başkanlığına yapılan müracaat üzerine oluşturulan gruplandırma kurulu, yapacağı ilk toplantısında üyelerinden birini başkan olarak görevlendirir.

Gruplandırma kurulu, üye tam sayısı ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Toplantılarda çekimser oy kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meslek Gruplarına Kayıt, İtiraz ve Ortak Veri Tabanı

Meslek Gruplarına Kayıt ve İtiraz

Madde 9- (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete'de yayım. Yön. ile değ.) Üyenin borsaya kaydedilmesine ilişkin yönetim kurulu kararında, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu Rehberine uygun olarak belirlenir. Faaliyet kodu ve meslek grubu belirlenirken, üyenin Ticaret Sicili Memurluğuna veya Esnaf Siciline beyan ettiği, fiilen yapacağı iştigal konusu esas alınır. Borsaya kaydedilen üyeye yapılacak tebligatta, faaliyet kodu ve dâhil edildiği meslek grubu açıkça belirtilir. Faaliyet kodu ve meslek grubunun belirlenmesi işleminin Rehberine uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla kayıt işlemi Birliğe bildirilir. Borsanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubunun Rehberine uygun olmadığı Birlik tarafından tespit edilmesinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Bu çerçevede borsa tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, borsa tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet koduna ve dâhil edildiği meslek grubuna ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve borsaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen karar kesindir.

Üyeler, fiilen yaptıkları iştigal konularında meydana gelen değişiklikleri gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları borsaya bildirmek zorundadır.

Borsaya kayıtlı üyenin iştigal konusunun değiştiğinin beyan üzerine veya borsa ya da Birlik tarafından re'sen tespit edilmesi halinde; üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu ilgilinin talebi üzerine veya borsa ya da Birliğin tespiti çerçevesinde re'sen borsa yönetim kurulu kararıyla değiştirilir. Ancak, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin yapılabilmesi için iştigal konusu değişikliğinin üye tarafından belgelendirilmesi veya kayıtlı bulunduğu borsa veya Birlik tarafından tespit raporuna dayandırılması gerekir.

Üyenin, faaliyet kodu ve meslek grubunun değiştirilmesine ilişkin kararlar borsa tarafından ilgiliye tebliğ edilir ve yapılan değişiklik işleminin Rehberine uygunluğu değerlendirilmek üzere Birliğe bildirilir. Borsanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin Rehberine uygun olmadığına Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Borsa tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, borsa tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğine ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve borsaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan, üyelerin faaliyet kodu ve meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Bu maddede belirtilen tespit raporunun içeriği ve şekli Birlik tarafından belirlenir.

Ortak Veri Tabanı

Madde 10- Borsaların meslek gruplarına göre yapılacak üye kayıtları elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Bildirim Hükümleri

Madde 11- Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla ilgilinin kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 12- 11/2/1987 tarihli ve 19369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılmasına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. ("**eki Rehber hariç olmak üzere**" ibaresi **9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete'de yayım.Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır.**)

Geçici Madde 1- 2005 yılı Mart ayı içinde yapılacak organ seçimleri mevcut meslek grupları ile yapılır. Ancak, mensuplarının sayısı meslek grubu kurulabilmesi için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen asgari üye sayısından az olan meslek grupları Birliğin onayına gerek olmaksızın en yakın meslek grubuna dahil edilir. Bu şekilde meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, 2005 yılı Mart ayında yapılacak organ seçimlerine kadar devam eder.

Geçici Madde 2- Borsalar, meslek gruplarını bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen Rehberin yayımlanmasından itibaren altı ay içinde bu Rehberine uygun hale getirir. Bu işlem nedeniyle meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, müteakip genel seçimlere kadar devam eder.

Geçici Madde 3– (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete'de yayım. Yön. ile ek.) Birlik, Rehberdeki faaliyet kodları ve meslek gruplarının güncellemeinin sağlanması amacıyla Rehberde ve/veya mesleklerin gruplandırılması rehberinin dayandığı esaslarda gerekli değişikliği, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yapar.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Birlik, Rehberdeki değişikliğin yapılmasını müteakip en geç on sekiz ay içinde bilimsel yöntemlerle yapılacak bir saha çalışması ile üyelerin faaliyet kodlarını, meslek gruplarını ve borsaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde aşağıdaki fıkralarda belirtilen şekilde yeniden tespit eder.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Birlik, bu madde uyarınca tespit edilen faaliyet kodlarını; Kanunun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler

hariç diğer üyelere tebliğ eder. Faaliyet kodu değiştirilen üye bu karara karşı tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Birlik, üyelerin faaliyet kodlarının kesinleşmesini müteakip üyelerin meslek grubu ve borsaların meslek gruplarını tespit eder ve üyelerin faaliyet kodu, meslek grubu ve borsaların meslek gruplarına ilişkin yapılmasını gerekli gördüğü değişiklikleri borsalara bildirir. Birlik tarafından belirlenen, üyelerin faaliyet kodu, meslek grupları ve borsaların meslek grupları borsa tarafından otuz gün içinde aynen uygulanır. Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki yetki, bu geçici madde uyarınca Birlik tarafından belirlenecek meslek grupları için Birlik Yönetim Kurulu tarafından kullanılır.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki süreçte borsalara kaydolan yeni üyelerin, borsa tarafından belirlenen faaliyet kodu Birliğe iletilir. Birlik, bu işlemi Rehberine uygun bulması halinde onaylar. Borsa belirlediği faaliyet kodunun Rehberine uygun olmadığını Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Borsa tarafından yapılan değişiklikler üyelere tebliğ edilir.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik) Kanununun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinmiş bulunan ve kendilerine faaliyet kodu tebliğ edilmemiş olan üyelere, Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenlere bu madde uyarınca belirlenen ve Birlik tarafından hazırlanan veri tabanında yer alan faaliyet kodu, kayıtlı oldukları borsa tarafından kendilerine elden tebliğ edilir. Bu üye, ilgili meslek grupları ile seçmen listelerine dâhil edilir. Üye, faaliyet kodunun tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Birlik tarafından faaliyet kodunun değiştirilmesine karar verilmesi halinde; borsa tarafından üyenin faaliyet kodu ile gerekmesi halinde meslek grubu değiştirilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Meslek grubu kayıtlarında bu madde uyarınca yapılan değişiklikler, değişiklik tarihini izleyen ilk borsa organ seçimlerinde uygulanır. Bu durumda 7 nci ve 9 uncu maddelerde belirtilen altı aylık süre koşulu uygulanmaz.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile eklenmiştir.) Bu madde uyarınca Birlik tarafından yapılacak tebligatlar hakkında 11 inci madde hükmü uygulanmaz. Bu madde uyarınca yapılacak tebligatlar yazılı olarak posta, kargo veya kurye aracılığıyla üyenin bilinen en son adresine gönderilir. Adresinde bulunamayan üyelerin kayıtlı adresine posta, kargo veya kurye aracılığıyla ikinci kez yazılı tebligat yapılır ve ayrıca bu üyelere ilişkin faaliyet kodları Birliğin resmi internet sitesinde ilan edilip yayımlanır ve bu husus yurt düzeyinde dağıtım yapılan en az üç gazeteyle verilecek ilan ile duyurulur. Bu şekilde yapılan tebligat, muhataba yapılmış sayılır. Üye, internet sitesinde yapılan ilan tarihinden itibaren yedi gün sonra başlamak üzere, on gün içinde bu madde uyarınca Birliğe itiraz edebilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Yürürlük

Madde 13- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.